

Humana

Pienkoti Akselin omavalvontasuunnitelma

Päivitetty 20.12.2023

Sisältö

1	Palveluntuottajaa koskevat tiedot	4
2	Omaevalvontasuunnitelman laatiminen	5
2.1	Omaevalvonnan suunnittelemisesta vastaava henkilö ja laatimiseen osallistuneet henkilöt	5
2.2	Omaevalvontasuunnitelman seuranta	5
2.3	Omaevalvontasuunnitelman julkisuus	5
3	Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet	6
3.1	Toiminta- ajatus ja toimintaperiaatteet.....	6
3.2	Yksikön toimintaa ohjaavat arvot.....	7
4	Omaevalvonnan toimeenpano	8
4.1	Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat.....	8
4.2	Riskienhallinnan työnjako	8
4.3	Riskien tunnistaminen	9
4.4	Ilmoitusvelvollisuus.....	9
4.5	Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitteleminen.....	9
4.6	Korjaavat toimenpiteet	10
5	Asiakkaan asema ja oikeudet	10
5.1	Hoito- ja kasvatussuunnitelman laadinta ja toteutumisen seuranta	10
5.2	Itsemääräämisoikeuden varmistaminen.....	10
5.3	Asiakkaan asiallinen kohtelu.....	12
5.4	Asiakkaiden ja omaisten/läheisten osallistuminen yksikön laadun ja omaevalvonnan kehittämiseen	12
5.5	Asiakkaan oikeusturva.....	13
	Toimintaterapeutti.....	15
6	Palvelun sisällön omaevalvonta	16
6.1	Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta	16
6.2	Koulunkäynti	16
6.3	Ravitsemus	17
6.4	Hygieniaikäytännöt	17
6.5	Infektioiden torjunta	18
6.6	Kestävä kehitys	18
6.7	Terveyden- ja sairaanhoito	18
6.8	Lääkehoito	19
6.9	Monialainen yhteistyö.....	20
7	Asiakasturvallisuus	20
7.1	Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.....	20
7.2	Henkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet	21
7.3	Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet.....	21
7.4	Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta.....	21
7.5	Toimitilat	22
7.6	Teknologiset ratkaisut	22
7.7	Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet.....	22
8	Asiakastietojen käsittely ja kirjaaminen	23

8.1	Asiakastietojen käsittely	23
8.2	Asiakastyön kirjaaminen.....	23
9	Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta	23
10	Omavalvontasuunnitelman seuranta.....	23
11	Liitteet ja muut omavalvontaan liittyvät materiaalit.....	24

1 Palveluntuottajaa koskevat tiedot

Palveluntuottaja

Yksityinen palveluntuottaja

Nimi: Pienkoti Aura Oy / Pienkoti Akseli

Y-tunnus: 1853882-9

Kunta/kuntayhtymä/sote-alue: Keski-Suomen hyvinvointialue

Toimintayksikkö tai toimintakokonaisuus

Nimi: Pienkoti Akseli

Katuosoite: Soimarinteentie 3

Postinumero: 41120

Postitoimipaikka: Puuppola

Sijaintikunta: Jyväskylä

Palvelumuoto;

Lastensuojelun sijaishuollon psykiatrinen ympärivuorokautinen erikoislaitoshoidto, 7 asiakaspaikkaa

Esihenkilö: Elina Karstinen

Puhelin: 0447143976

Sähköposti: elina.karstinen@humana.fi

Henkilöstömäärä: 12kpl: Johtaja, vastaavaohjaaja, vastaava sairaanhoitaja, toimintaterapeutti, ohjaajat

Toimintalupatiedot

Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikakohta (yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt): 15.4.2019

Palvelu, johon lupa on myönnetty: Luvanvaraiset palvelut/ ympärivuorokautinen laitoshoidto/ lapset ja nuoret -nuorisokoti

Alihankintana ostetut palvelut:

Kiinteistöhuolto: Lassila & Tikanoja

Siivous: Lassila & Tikanoja. Siivous tapahtuu viikoittain ja siivouksesta laadittu siivoussuunnitelma ja omavalvonta, jota seurataan yksikössä.

2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen

Pienkoti Akselin omavalvonta on jokapäiväistä työtä ja omavalvontaan osallistuu koko Pienkoti Akselin henkilöstö omalla panoksellaan. Omavalvontasuunnitelma toimii yksikön perehdytysvälineenä ja siinä on kuvattuna ne arjen keinot, joilla minimoidaan riskejä ja korjataan mahdollisia virheitä. Omavalvontasuunnitelma on laadun ja kehittämisen menetelmä, jolla varmistetaan Akselin tuottaman palvelun läpinäkyvyys ja jatkuva kehitys.

2.1 Omavalvonnan suunnittelemisesta vastaava henkilö ja laatimiseen osallistuneet henkilöt

Pienkoti Akselin omavalvonnasta vastaa yksikönjohtaja yhdessä yksikön vastaavan ohjaajan kanssa. Omavalvonta suunnitelma on laadittu yhdessä työryhmän kanssa ja jokaista työntekijä on kuultu omavalvonnan laadinnassa.

Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaa:

yksikönjohtaja Elina Karstinen

puh. 0407143976

sähköposti: elina.karstinen@humana.fi

2.2 Omavalvontasuunnitelman seuranta

Omavalvontasuunnitelma päivitetään neljä kertaa vuodessa, aina kolmen kuukauden välein. Omavalvontasuunnitelmaa ja sen toteutumista arvioidaan säännöllisesti yksikön tiimipäivissä ja omavalvontaan tehdään reaaliaikaisesti tarvittavat päivitykset ja muutokset. Mahdollinen ulkopuolinen palaute asiakkailta, heidän läheisverkostoiltaan ja sosiaalitoimesta otetaan myös huomioon omavalvontasuunnitelman päivityksessä ja kirjataan auki.

2.3 Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Omavalvonta suunnitelma on julkinen asiakirja, joka on kaikkien nähtävillä Pienkoti Akselin olohuoneessa. Lisäksi omavalvonta suunnitelma on kaikkien luettavissa Pienkoti Akselin nettisivuilla.

Pienkoti Akselissa on laadittu hyvää kohtelua koskeva suunnitelma ja se on päivitetty viimeksi 26.5.2023. Pienkoti Akselissa hyvän kohtelun suunnitelma päivitetään kaksi kertaa vuodessa lasten yhteisen kehittämispäivän yhteydessä. Kehittämispäivissä kaikilla lapsilla on mahdollisuus tuoda oma äänensä kuuluviin suunnitelman laadinnassa. Aina uuden sijoituksen alkaessa Pienkoti

Akselissa käydään lapsen kanssa lävitse ajantasainen hyväkohtelun suunnitelma oma-aikuisen toimesta.

3 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

3.1 Toiminta- ajatus ja toimintaperiaatteet

Pienkoti Akseli on seitsemänpaikkainen lapsi- ja nuorisopsykiatriaan erikoistunut erityislaitoshoidon yksikkö, joka tarjoaa intensiivisen tuen Akselissa sijoituksessa oleville lapsille ja nuorille. Pienkoti Akseli on suunnattu lapsille ja nuorille, jotka tarvitsevat kasvuna tueksi vahvaa ammatillista osaamista. Pääsääntöisesti asiakkaat ohjautuvat Akseliin eri psykiatrian tai lastensuojelun yksiköiden kautta. Pienkoti Akselin tarjoama palvelu sijoittuu sosiaalitoimen ja erikoissairaanhoidon välimaastoon. Pienkoti Akseli -yksikön intensiteettiä on kasvatettu vuoden 2023 alusta alkaen, mikä on vahvistanut Akseli-yksikön jo olemassa olevia rakenteita ja mahdollistanut toiminnan kehittymisen vastaamaan lapsien ja nuorten monialaiseen oireiluun laadukkaalla ja yksilöllisyyttä korostavalla tavalla. Intensiivinen erityistason laitoshoido näkyy Akselin arjessa paitsi tiiviinä yhteistyönä palvelun tilaajiin ja huoltajiin, myös laaja-alaisena menetelmällisyytenä, korkealaatuisena asiakastyönä ja vahvana vastaanottokykynä.

Pienkoti Akselissa lasten ja nuorten kanssa tehtävä työskentely pohjautuu intensiiviseen läsnäoloon, terapeuttiliseen vuorovaikutukseen ja dialogisuuden viitekehukseen. Tämä näkyy arjessa lempeänä tapana olla yhteydessä toiseen ja kykynä nähdä hyvissä ja haasteellisimmissa hetkissä näkyvän käytöksen ja toiminnan taakse. Akselin ydinosaamisaluetta on tietoisuus trauman ja kiintymyssuhteen rikkoutumisen vaikutuksesta lapsen tai nuoren kehitykseen ja kyky sekä valmius luoda lähtökohdista riippumatta kaikille Akselissa asuville lapsille ja nuorille turvallinen ja johdonmukainen kasvuympäristö.

Akseli-yksikössä toimintaa ohjaa edellä kuvatun lisäksi neuropsykiatristen haasteiden ja epävakaa käyttäytymisen tuntemus ja ymmärrys dialektisen käyttäytymisterapian näkökulmasta. Yksikön henkilöstöpalavereissa reflektoidaan asiakkaiden prosesseja, ja arjessa käydään lapsen kanssa yhdessä ketjuanalyysia hyödyntäen läpi toiminnassa näkyviä sekä validoitavia että sammutettavia piirteitä. Pienkoti Akselissa on nimetty DKT-avainhenkilö, joka huolehtii yhdessä yksikön toimintaterapeutin kanssa menetelmäosaamisen jatkuvasta kehittämisestä ja eteenpäin viemisestä yksikön arjessa sekä päivittää menetelmätuntemustaan säännöllisesti, jakaen tietoa muulle työryhmälle.

Lapsi tai nuori on itse aktiivinen toimija omassa sijoitusprosessissaan alusta lähtien. Sijoituksen aikainen tavoitteellinen työskentely pohjautuu vahvasti moniammatilliseen arvioivaan ja kuntoutumista tukevaan yksilölliseen työskentelyyn. Toimintakyvyn arvioimisen tueksi palveluun sisällytetään vuoden 2024 alusta alkaen RAI-arvio, jonka lisäksi isona osana arkea on henkilöstön

toteuttama tunteiden säätelyä, tunteiden tunnistamista ja toimintakykyä tukeva säännönmukainen ja tavoitteellinen työskentely.

3.2 Yksikön toimintaa ohjaavat arvot

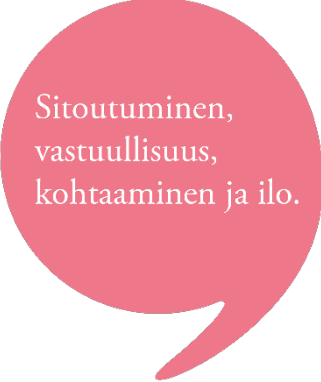
Akselissa toimintaa ohjaavia arvoja ovat sitoutuminen, vastuullisuus, kohtaaminen ja ilo. Nämä arvot näkyvät Akselin jokapäiväisessä arjessa ja niiden kautta tarkastellaan niin yksikön toimintaperiaatteita kuin myös toimintakulttuuria.

Sitoutuminen näkyy Akselin arjessa korkeana kantokykynä myös haastavien elämäntilanteiden kannattelussa ja lasten ja nuorten rinnalla kulkemisena niin hyvissä kuin huonoissakin elämänhetkissä. Pienkoti Akselissa on aito halu sitoutua jokaisen nuoren prosessiin ja etsiä innovatiivisesti ne tavat ja menetelmät, joilla voidaan tukea kutakin nuorta omassa elämänhaasteissaan. Ydinosaamista Pienkoti Akselissa on myös korjaavan kiintymyssuhteen rakentaminen pitkäjänteisellä ja sitoutuneella työotteella.

Vastuullisuus Akselissa on lähellä olemista ja vierellä kulkemista yksilöä ja hänen läheisverkostoaan kunnioittaen. Vastuullisuuden näkökulmasta jokainen sijoitus arvioidaan mahdollisimman hyvin jo ennen sijoituksen alkamista Pienkoti Akselissa ja pyritään ottamaan huomioon yksikön sen hetkinen asiakastilanne ja näiden yhteensopivuus. Pienkoti Akselissa vastuulliseen työotteeseen kuuluu myös kuuntelemisen ja yhteisen ymmärryksen luominen, joilla pyritään mahdollistamaan aina yksilön edunmukaiset ratkaisut. Vastuullisuuden viitekehyksessä Pienkoti Akselissa pyritään myös tekemään ratkaisuja kestävän kehityksen näkökulmasta.

Kohtaaminen arvona on merkityksellinen ja sen kautta Pienkoti Akselissa pyritään luomaan ainutlaatuisia ja avoimia vuorovaikutuksen kokemuksia kaikissa elämän hetkissä koko työskentelyprosessin ajan. Pienkoti Akselissa kohdataan jokainen asiakas ja hänen läheisensä yksilöllisesti ja pyritään luomaan positiivisia elämän kokemuksia ja kohtauksia haastavissakin elämäntilanteissa. Kohtaamisen kautta syntyvät kokemukset ja positiiviset elämänmallit ovat työssä tärkeä onnistumisen mittari. Kohtaaminen arvona näkyy myös työyhteisön tapana olla vuorovaikutuksessa keskenään. Keskinäisen kunnioituksen ja kohtaamisen kautta Akseliin luodaan arvostava ilmapiiri niin asiakkaille kuin myös työntekijöille.

Ilo Akselin arjessa on isossa osassa työskentelyä ja tavoitteena onkin luoda ilon kautta korjaavia kokemuksia kaikille Akselissa sijoituksessa oleville lapsille ja nuorille. Akselissa vallitsee puhekielessä tuttu "Akselin henki", jolla tarkoitetaan yhteistä huumoria ja ilon kautta tapahtuvia kohtaamisia niin kaikkien lasten ja nuorten kuin heidän verkostojensakin kanssa. Akselissa kohdellaan myös kaikkia työntekijöitä tasavertaisesti ja työtä tehdään yhdessä ilon kautta.

Sitoutuminen,
vastuullisuus,
kohtaaminen ja ilo.

4 Omavalvonnan toimeenpano

4.1 Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Pienkoti Akselissa työsuojelutoimikunta kokoontuu kerran vuodessa arvioimaan työolosuhteiden ja toimintatapojen riskit ja ongelmakohtat. Tämän arvioinnin tueksi on olemassa omat lomakkeensa, joissa arvioidaan riskejä fyysisen ympäristön, fysikaalisten-, kemiallisten ja biologisten vaaratekijöiden sekä fyysisen ja psykososiaalisen kuormituksen näkökulmasta. Arvioinnin perusteella Pienkoti Akselissa laaditaan seuraavaksi vuodeksi kehittämissuunnitelma, johon on määritelty kunkin kehittämiskohteen vastuuhenkilö ja aikataulutus asian korjaamiseksi. Kehittämissuunnitelman toteutumista valvoo alueen työsuojelupäällikkö/työsuojelutiimi ja se tarkastetaan ja päivitetään tarvittaessa vuosittain arvioinnin yhteydessä. Pienkoti Akselissa on käytössä Gurufield-poikkeamajärjestelmä, jonka kautta työntekijät voivat raportoida huomaamistaan epäkohdista yksikönjohtajalle.

4.2 Riskienhallinnan työnjako

Pienkoti Akselin yksikönjohtaja Elina Karstinen huolehtii yhdessä yksikön vastaavan ohjaajan Jonas Nivalan kanssa riskienhallinnan omavalvonnan ohjeistamisesta, järjestämisestä sekä perehdyttämisestä. Pienkoti Akselin yksikönjohtaja vastaa siitä, että toiminnan turvallisuuden vastaamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Riskienhallinta vaatii aktiivista ja reaaliaikaista toimintaa koko työyhteisöltä. Työyhteisö osallistuu omavalvontasuunnitelman laatimiseen, riskien arviointiin ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Pienkoti Akselin riskienhallinnan luonteeseen kuuluu jatkuva ennaltaehkäisevä ja turvallisuutta vaaliva työote. Koko työyhteisöltä vaaditaan sitoutumista, muokkautumiskykyä, virheistä oppimista

sekä sietämistä elää jatkuvaa muutosta, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen olisi mahdollista. Koko työyhteisö toimii sekä työ- ja toimintatapojen kehittäjänä. Työyhteisössä pidetään maanantaisin henkilöstöpalaveri, jossa käydään myös mahdolliset työsuojelulliset asiat läpi reaaliaikaisesti.

4.3 Riskien tunnistaminen

Pienkoti Akselissa arjen toimintoja arvioidaan jatkuvasti riskien tunnistamisen, ennaltaehkäisyn ja poistamisen näkökulmasta. Kriittisimpiä työvaiheita ovat lasten ja nuorten hallitsemattomat impulssikontrollin pettämiset, aggressiivinen ja väkivaltainen käyttäytyminen. Näistä käydään työryhmässä aktiivista keskustelua ja pyritään siirtämään havaintoja reaaliaikaisesti työryhmän sisällä ja tekemään tarvittavia muutoksia toimintamalleihin turvallisuuden lisäämiseksi.

4.4 Ilmoitusvelvollisuus

Sotevalvontalaissa määritetään 29§, että sosiaalihuollon henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisensä ammatinharjoittajina toimivien henkilöiden on toimittava siten, että asiakkaalle annettavat sosiaalipalvelut toteutetaan laadukkaasti. Mikäli Pienkoti Akselissa henkilökunta saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa, tulee työntekijän ilmoittaa asiasta viipymättä Pienkoti Akselin yksikönjohtaja Elina Karstiselle. Yksikönjohtaja ilmoituksen vastaanottaneena henkilönä ilmoittaa asiasta hyvinvointialueen sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Ilmoitus tehdään Gurufield-poikkeamajärjestelmän kautta ja tarvittaessa myös suullisesti. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Pienkoti Akselissa koko henkilökunta on tietoinen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista. Koko henkilöstö on opastettu ja veloitettu havainnoimaan kaikki lasten ja nuorten palveluihin liittyvät laatu- ja epäkohdat tai niiden uhat. Pienkoti Akselissa henkilöstö ilmoittaa mahdolliset havaitut epäkohdat tai niiden uhat aina reaaliaikaisesti yksikönjohtajalle, joko henkilökohtaisesti tai kirjallisesti Gurufield-poikkeamajärjestelmän kautta. Ilmoitukset tehdään aina reaaliajassa ja yksikönjohtaja käynnistää toimet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi.

4.5 Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitteleminen

Työyhteisössä työntekijät havainnoivat vuorossa ollessaan laatu- ja läheltä piti -tilanteita ja ilmoittavat näistä reaaliaikaisesti yksikönjohtajalle Gurufield-poikkeamajärjestelmän kautta. Yksikönjohtaja käsittelee poikkeamat Gurufield-järjestelmässä ja laatii korjaavat toimenpiteet, aikatauluttaa nämä ja nimeää vastuuhenkilöt korjaaville toimille. Yksikönjohtajan tehtävänä on informoida havaitut asiat organisaatiossa ylöspäin palvelujohtajalle ja raportoida nämä kootusti

Pienkoti Aura Oy:n johtoryhmässä joka toinen viikko. Tarvittaessa palvelujohtaja raportoi tapahtumat myös laajemmin Humanan konsernissa valtakunnallisissa ohjausryhmissä.

4.6 Korjaavat toimenpiteet

Yksikönjohtaja määrittää Gurufield-järjestelmässä korjaavat toimenpiteet, niiden aikataulut ja vastuuhenkilöt aina tarvittaessa laatu-poikkeaman käsittelyn yhteydessä. Yksikönjohtajan vastuulla on valvoa korjaavien toimenpiteiden toteutumista ja johtaa prosessia. Tiedotus korjaavista toimenpiteistä työyhteisölle tapahtuu suullisesti vuoronvaihdon raportoinnin yhteydessä, viikoittain maanantaisin henkilöstöpalaverissa, työyhteisön tiimeissä ja kehittämissäpäivissä sekä Domacare-asiakastietojärjestelmän viestitoiminnon välityksellä ja sähköpostitse. Tiedotus yhteistyöverkostoille tapahtuu puhelimitse ja sähköpostin välityksellä.

5 Asiakkaan asema ja oikeudet

5.1 Hoito- ja kasvatussuunnitelman laadinta ja toteutumisen seuranta

Pienkoti Akselissa jokaiselle sijoituksessa olevalle nuorelle laaditaan ajantasainen hoito- ja kasvatussuunnitelma. Hoito- ja kasvatussuunnitelma tehdään aina sosiaalitoimen pitämän asiakassuunnitelmapalaverin jälkeen ja siihen kirjataan konkreettisesti ne arjen menetelmät ja toimet, joilla pyritään pääsemään asiakassuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Hoito- ja kasvatussuunnitelman tekee nuoren oma-aikuiset yhteistyössä nuoren itsenä, tämän läheisverkostojen kanssa. Hoito- ja kasvatussuunnitelma päivitetään aina tarvittaessa, mutta vähintään asiakassuunnitelmapalaverien yhteydessä.

5.2 Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

Pienkoti Akselissa koko työskentelyn lähtökohtana on lapsen edun toteutuminen. Lasta ja hänen itsemääräämisoikeuttaan kunnioitetaan ikätasoisesti ja yksilöllisyys huomioon ottaen. Sekä lapsen itsensä että hänen huoltajiensa osallisuutta ja toimijuutta vahvistetaan ja ylläpidetään koko sijoitusprosessin ajan.

Pienkoti Akselissa jokaisella lapsella on oma henkilökohtainen huoneensa, jonka sisustukseen lapsella on mahdollisuus vaikuttaa yhdessä aikuisen kanssa. Jokaisen omaa huonetta ja yksityisyyttä kunnioitetaan huolehtimalla siitä, että aikuinen vierailee lapsen huoneessa lapsen omalla luvalla – poikkeuksena ovat tilanteet, joissa lapsen etu vaatii välitöntä puutumista.

Lapsi on itse osallisena ikätasonsa mukaisesti päättämässä omista jokapäiväisistä toimistaan. Mitkään kasvatukseen liittyvät käytänteet eivät ole ristiriidassa lastensuojelulaissa säädettyjen

rajoitustoimenpiteiden kanssa. Lapsen omaa identiteettiä ja minuutta vahvistetaan ja tuetaan vuorovaikutuksella, kuuntelemalla, ohjeistamalla yhteisesti hyväksytyyn elämäntapaan. Lähtökohtaisesti kaikilla lapsilla on oikeus liikkua Pienkoti Akselissa, Akselin pihapiirissä sekä pihapiirin ulkopuolella vapaasti hyviä kasvatukseen liittyviä ikätasoisia ilmoituskäytäntöjä kunnioittaen. Lapsella on täysi vapaus pitää hallussaan eri yhteydenpitovälineitä ja olla yhteydessä kaikkiin haluamiinsa tahoihin. Kunkin lapsen kohdalla huomioidaan yksilöllisesti hänen ikätasonsa mukainen median käyttö. Tarvittaessa median käyttöä säädellään yhdessä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän, lapsen sekä hänen huoltajiensa kanssa käydyn keskustelun pohjalta. Lapsen yhteydenpitoa voidaan myös rajata lastensuojelulain mukaisten yhteydenpidonrajoituksesta säädettyjen periaatteiden mukaisesti. Lasta kannustetaan vaalimaan hyviä sosiaalisia suhteita ja yhteydenpitoa huoltajiinsa sekä lähiverkostoihinsa. Pienkoti Akseliin ovat lapsen elämässä olevat ihmiset tervetulleita vierailemaan sovitusti.

Pienkoti Akselissa lasten ja nuorten hoito ja huolenpito perustuvat ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen, ja palveluja toteutetaan lähtökohtaisesti rajoittamatta lapsen tai nuoren itsemääräämisoikeutta. Lasta kannustetaan osallisuuteen omien asioidensa parissa ja hänelle selvitetään lastensuojelulain mukaiset rajoittamistoimenpiteet ja niiden perusteet käytännön toteuttamiseen. Käytännössä rajoittamistoimia joudutaan käyttämään tilanteessa, joissa joko lapsen itsensä tai muiden henkilöiden terveys tai turvallisuus uhkaa vaarantua. Jokaisessa rajoitustoimenpiteessä käytetään yksilöllistä harkintaa. Hoito- ja kasvatussuunnitelma laaditaan yhdessä lapsen ja hänen huoltajiensa kanssa ja siinä pyritään miettimään keinot rajoitustoimenpiteiden välttämiseksi ja mikäli kyseeseen tulee rajoitustoimenpide, on hoito- ja kasvatussuunnitelmassa mietitty myös, kuinka rajoitustoimenpide käytännössä turvallisesti toteutetaan. Jokaiselle käytettävälle rajoitustoimenpiteelle on aina oltava laissa säädetty peruste ja rajoitustoimenpiteitä käytetään aina viimesijaisuuden periaatteen mukaisesti. Kaikki rajoitustoimenpiteet toteutetaan lievimmän rajoittamisenperiaatteen mukaisesti ja lasta tai nuorta kunnioittaen. Ensisijaisen tärkeää on rajoittamistoimenpiteen aikana, että lapselle jää rajoittamisesta kokemus, että hän ei ole yksin vaan aikuinen on jatkuvasti läsnä ja saatavilla. Lapsella tulee olla myös tietoisuus siitä, miten hän voi itse vaikuttaa rajoituspäätöksen lieventämiseen tai sen päättymiseen. Lisäksi lapselle selvitetään muutoksenhaku muutoksenhakukelpoisten päätösten osalta ja kantelun mahdollisuus lapsen oikeusturvan takaamiseksi. Rajoitustoimenpiteiden päättymisen jälkeen on aikuisen tehtävänä varmistaa, että lapselle jää positiivinen suhtautuminen tulevaan.

Mikäli rajoitustoimenpiteisiin päädytään on ne toteutettava turvallisesti lapsen ihmisarvoa kunnioittaen, hänen yksilöllinen tilanteensa, ikänsä, sukupuolensa ja kulttuuri- ja uskonnollinen taustansa huomioiden. Rajoituksen aikana on huolehdittava lapsen yksilöllisistä tarpeista ja perustarpeista. Rajoitus ei saa sisältää alistamista, kurittamista eikä muulla tavoin loukkaavaa kohtelua. Rajoituksen käyttö on lopetettava heti, kun rajoittaminen ei enää ole välttämätöntä. Rajoitusta ei saa käyttää rangaistuksena eikä sen käytöllä saa aiheuttaa lapselle vahinkoa tai haittaa. (Lastensuojelulaki 61 § a)

Pienkoti Akselissa lastensuojelulain mukaisissa rajoituksissa päätöksen/ratkaisun tekijänä on lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä, lastensuojelulaitoksen johtaja tai lastensuojelulaitoksen johtajan määräämä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilöstöön kuuluva henkilö (delegointimääräys). Pienkoti Akselissa yksikönjohtaja on tehnyt delegointimääräyksen, joka valtuuttaa vakituisen henkilökunnan tekemään rajoitustoimenpiteiden päätöksiä - pois lukien yhteydenpidonrajoitus, jonka tulee tehdä aina lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä tai yksikönjohtaja.

Lastensuojelulain mukaisia rajoittamistoimenpiteitä voidaan käyttää, kun lapsi on sijoitettu kiireellisen sijoituksen päätöksellä, huostaanottopäätöksellä tai hallintotuomioistuimen väliaikaisella määräyksellä. Lastensuojelulain mukaisia rajoituksia ei voi soveltaa avohuollon tukitoimena sijoitettuun lapseen.

5.3 Asiakkaan asiallinen kohtelu

Pienkoti Akselin asiallisen ja hyvän kohtelun lähtökohtana on kohtaaminen, jossa huomioidaan jokaisen lapsen ja nuoren ainutkertaisuus yksilöllistä ja luottamuksellista ihmissuhdetta rakennettaessa. Läpinäkyvyys on toimintaamme ohjaava arvo ja tehtävänäme on välittää se myös nuorille, lapsille ja heidän verkostoilleen.

Hoiva, huolenpito, kunnioitus ja turvallisuus ovat toimintamme ydinarvoja. Jokainen ihminen on oikeutettu ihmisarvoiseen kohteluun kokoaikaisesti elämäntilanteesta ja haasteista riippumatta. Mikäli toiminnassa tai yhteistyössä lapseen, huoltajiin tai eri yhteistyöverkostoihin ilmenee erimielisyyksiä, ne pyritään ratkaisemaan kaikkia osapuolia osallistaen. Lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää informoidaan mahdollisimman reaaliaikaisesti kaikista yhteistyöhön liittyvistä asioista.

Pienkoti Akselissa lapsen, nuoren ja hänen huoltajiensa kanssa käydään sijoitusprosessin alussa läpi heidän oikeutensa saada laadukasta ja kunnioittavaa palvelua. Lisäksi heille selvitetään eri valitusmahdollisuudet ja muutoksenhaku menettelyt. Pienkoti Akselin työntekijät ovat velvollisia auttamaan ja opastamaan lasta ja nuorta muutoksen haun ja valitusmenettelyn prosesseissa.

5.4 Asiakkaiden ja omaisten/läheisten osallistuminen yksikön laadun ja omavalvonnan kehittämiseen

Lasten ja nuorten sekä heidän läheistensä huomioon ottaminen on olennainen osa palvelun sisällön ja laadun kehittämistä, mikä käsittää myös asiakasturvallisuuden ja omavalvonnan. Laatu ja hyvä hoito voivat tarkoittaa eri asioita eri tahoille. Lapsilta, nuorilta ja heidän verkostoiltaan saamamme palautteen avulla pystymme kehittämään palvelua ja toimintaamme niiden eri kohdissa lapsen edun näkökulmasta.

Pienkoti Akselissa lapset ja nuoret osallistuvat toiminnan suunnitteluun. Lasten ajatuksia ja toiveita kuullaan arjessa ja viikoittain lasten omista viikkokokouksissa. Lisäksi Pienkoti Akselin lapsilla on kaksi kertaa vuodessa keväisin ja syksyisin oma lasten kehittämispäivä. Seuraava lasten kehittämispäivä pidetään keväällä 2024.

Toteutamme Pienkoti Akselissa säännöllisesti Roidu-asiakastyytyväisyyskyselyjä, jotka lähetetään lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijälle, lapsen huoltajille sekä lapselle itselleen. Kaikki saadut palautteet käsitellään työyhteisön tiimeissä kehittämisen näkökulmasta. Tärkeää palautetta saamme myös jokapäiväisessä työssä kohtaamisten kautta.

5.5 Asiakkaan oikeusturva

Ensisijaisesti epäkohtaa tai ongelmaa voi lähteä selvittämään yksikön työntekijän tai yksikönjohtajan kanssa. Työntekijän toimintaan liittyvistä ongelmista voi kertoa yksikönjohtajalle tai omalle sosiaalityöntekijälle. Jos nämä keinot eivät hyödytä, on alla kerrottuna asiakkaan oikeusturvakeinot.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista määrittää 4 §, että sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioittaen. Tosiasialliseen hoitoon ja palveluun liittyvät päätökset tehdään ja toteutetaan asiakkaan ollessa palvelujen piirissä. Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa.

Muistutus

Sinulla on oikeus tehdä muistutus lastensuojeluyksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranomaiselle, mikäli olet tyytymätön saamaasi kohteluun tai yksikön toiminnan laatuun. Muistutuksen voi tarvittaessa tehdä myös huoltajasi, läheisesi tai laillinen edustajasi. Muistutuksen vastaanottamisen jälkeen epäkohta tulee heti yksikön vastuuhenkilön tietoon ja siihen voidaan puuttua nopeasti. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa. Vastauksesta tulee käydä ilmi, mihin toimenpiteisiin muistutuksen johdosta on ryhdytty tai miten asia on muuten tarkoitettu hoitaa.

Muistutuksen vastaanottaja: Yksikönjohtaja: Elina Karstinen, elina.karstinen@humana.fi, puh. 0503555238

Tavoiteaika muistutusten käsittelylle: 1 viikko

Sosiaaliasiamies

- edistää asiakkaiden oikeuksia neuvomalla ja avustamalla asiakkaita
- tiedottaa asiakasta heidän oikeuksistaan
- avustaa muistutusten teossa

Sosiaaliasiamieheen voit olla yhteydessä, jos koet tullee väärin kohdelluksi sosiaalihuollossa esimerkiksi lastensuojeluyksikössä tai tarvitset neuvoja oikeuksistasi. Sosiaaliasiamies neuvoo asiakkaita, ei toimi valitusviranomaisena eikä hänellä ole itsenäistä päätösvaltaa. Sosiaaliasiamies neuvoo asiakkaita pääasiallisesti puhelimitse ja sosiaaliasiamiehen palvelut ovat asiakkaille maksuttomia.

Sosiaaliasiamiehen yhteystiedot: Eija Hiekka, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Sosiaaliasiamies Matarankatu 6, 40100 Jyväskylä, B-ovi, 3. kerros.
puh. 0442651080 puhelinaika: ma – to klo 9–11, muulloin voi jättää vastaajaan yhteydenottopyynnön.
sähköposti: sosiaaliasiamies@koske.fi

Kantelu, Aluehallintovirasto ja Valvira

Jos olet muistutusvastauksen jälkeen edelleen tyytymätön, voit tehdä asiasta kantelun aluehallintovirastoon, jossa tutkitaan, onko asiassa toimittu laillisesti ja asianmukaisesti. Kantelulla voi pyrkiä vaikuttamaan lainvastaiseksi, virheelliseksi tai epäasianmukaiseksi koettuun toimintaan tai viranomaisen toimimattomuuteen ja tehtävien laiminlyöntiin. Kantelu ei voi muuttaa tai kumota tehtyä päätöstä. Kantelun voi tehdä kuka tahansa ja se on maksutonta. Aluehallintoviraston sivuilta löytyy malli kantelun tekemiselle.

Avin yhteystiedot:

kirjaamo.lansi@avi.fi

puhelinvaihe: 0295 016 000

Oikeusasiamies ja oikeuskansleri

Oikeusasiamies on oikeuskanslerin ohella ylin laillisuusvalvoja. Kuka tahansa voi ottaa yhteyttä oikeusasiamieheen, jos kokee, että on kohdeltu huonosti tai epäoikeudenmukaisesti esimerkiksi lastensuojelussa. Oikeusasiamiehelle voi tehdä kantelun kirjallisesti joko vapaamuotoisesti tai käyttämällä oikeusasiamiehen kotisivuilta löytyviä kantelulomakkeita. Sivuilta löytyy myös lapsille ja nuorille suunnattua tietoa kantelumenettelystä: <https://www.oikeusasiamies.fi/fi/web/lasten-ja-nuorten-sivut>. Oikeusasiamies tutkii tapauksen, jos hän epäilee, että viranomainen on toiminut väärin tai

vastoin lakia. Kun asia on tutkittu, saat kirjallisen päätöksen, joka lähetetään sinulle ja sille, jonka toimintaa arvostelit. Kaikki asiat pyritään ratkaisemaan alle vuodessa.

Voit soittaa oikeusasiamiehen kansliaan ja kysyä neuvoa. Puh. 09 4321 (numerosta vastaa "eduskunta - riksdagen") Kerro, että sinulla on asiaa oikeusasiamiehen kansliaan.

Oma-aikuinen

Pienkoti Akselissa jokaisella lapsella on nimettynä vähintään kaksi oma-aikuista. Oma-aikuisten tehtävän on toimia Akselissa omien lasten ja nuorten asioiden asiantuntijana ja osallistua heidän asioitaan koskeviin yhteistyöpalavereihin sekä hoito- ja asiakassuunnitelmaneuvoitteluihin. Oma-aikuisen tehtävänä on kulkea oman lapsen tai nuoren rinnalla koko Akselin sijoituksen ajan ja auttaa häntä saavuttamaan omat tavoitteensa. Oma-aikuistyön lähtökohtana on suhdeperustainen työ, jossa tavoitteena on luoda korjaava kiintymyssuhde lapsen ja aikuisen välille. Suhdetyön ja korjaavan kiintymyksen kautta tarkoituksena on päästä käsittelemään kunkin lapsen omia elämän haasteita ja näin mahdollistamaan tavoitteiden saavutus. Omaohjaajatyöskentely pitää sisällään niin psykoedukatioon tähtäävät keskustelut kuin myös toiminnalliset menetelmät nuoren elämänhallinnan sekä psyykkisen, fyysiseen ja sosiaalisen toimintakyvyn tukemiseksi. Nuoren oman elämän toimijuutta ja osallisuutta pyritään vahvistamaan oma-aikuistyöskentelyn kautta. Aina oma-aikuisen ollessa vuorossa, on jokaisella lapsella mahdollisuus tavata ja olla yhteydessä oma-aikuisen kanssa. Tämän lisäksi oma-aikuinen tekee lapselle viikkosuunnitelman, joka sisältää ennakkoon sovitut oma-aikuisajat, jolloin lapsen ja oma-aikuisen on mahdollista toteuttaa tavoitteellista työskentelyä. Näitä ennakkoon sovittuja oma-aikuisaikoja on kaikilla lapsilla vähintään kaksi kertaa viikossa. Oma-aikuistyöskentelyn tavoitteena on vahvistaa lapsen toimijuutta osallistamalla lapsi oman viikkosuunnitelman laatimiseen.

Sijoituksen alussa oma-aikuiset ovat yhteydessä jokaisen lapsen sosiaalityöntekijään ja läheisverkostoon ja sopivat kunkin asiakkaan kohdalla ne yhteydenpidon väylät ja määrät, jotka arvioidaan kunkin asiakkaan kanssa sopivaksi. Pienkoti Akselista ollaan reaaliaikaisesti yhteydessä kaikkien verkostojen kanssa, mikäli jotain poikkeavaa nuoren tilanteessa ilmenee.

Oma-aikuinen toteuttaa perhetyötä suunnitelmallisesti kunkin asiakasperheen toiveiden ja voimavarojen mukaisesti. Perhetyön tekemiseen on mahdollista hyödyntää myös Akselin toimintaterapeuttia tai sairaanhoitajaa oma-aikuisen työparina, mikäli sen arvioidaan olevan tarpeellista asiakasperheen tilanteen edistämisen kannalta.

Toimintaterapeutti

Toimintaterapeutti työskentelee osana Pienkoti Akselin moniammatillista työryhmää toimien hoito- ja kuntoutustyöryhmän jäsenenä sekä omaohjaajien konsultatiivisena työparina. Toimintaterapeutti tekee nuoren tuentarpeen arviointia sekä valmistaa yksilöllisiä ja tarkoituksenmukaisia menetelmiä arkeen ja omaohjaustyöhön. Toimintaterapeutti tekee nuoren RAI-arvioinnin tuloksista tarkentavaa

arviointia osallistaen nuorta pohtimaan, mitkä arvioinnissa korostuneet osa-alueet vaikuttavat tai vaikeuttavat hänen arkeaan eniten. Tarkentavassa arvioinnissa kartoitetaan problematiikan vaikutusta nuoren toimintakykyyn ja arjen sujuvuuteen sekä samalla pyritään vahvistamaan nuoren itseymmärrystä ja löytämään hänelle soveltuvia tukikeinoja arjen sujuvuuden helpottamiseksi. Tämän lisäksi Pienkoti Akselissa on valmius lyhytkestoisiin toimintaterapian tavoitteellisiin interventiojaksoihin, joilla voidaan vastata sen hetkisessä elämäntilanteessa lisääntyneeseen tuen tarpeeseen.

6 Palvelun sisällön omavalvonta

6.1 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Pienkoti Akselissa lapsen kasvua ja kehitystä tuetaan mahdollisimman kodinomaisessa ympäristössä yksilöllisyys ja yhteisöllisyys huomioiden. Yksilöllisiä seikkoja ovat mm. nukkumaanmenoajat ja lapsen omat jutut harrasteista mielenkiinnonkohteisiin. Lisäksi jokaisella lapsella ja nuorella on henkilökohtainen viikkosuunnitelma. Tarpeen vaatiessa myös koulunkäynti suunnitellaan yksilöllisesti yhteistyössä koulu- ja hoitotahojen kanssa. Yhteisöllisiä asioita Akselissa ovat esimerkiksi ruokahetket, viikkokokoukset ja viikoittaiset toimintapäivät. Toimintapäivien tekemiset sovitaan yhdessä viikkokokouksessa lasten kanssa.

Akselissa pyritään vahvistamaan lasten ja nuorten toimintakykyä luomalla jokapäiväiseen arkeen edellytykset toimijuuteen ja myönteisiin kokemuksiin. Tavoitteena on rakentaa ja vahvistaa lapsen ja nuoren omaa minuutta sekä aktiivista osallisuutta omassa elämässään. Toimijuuden ja osallisuuden kautta pyrimme synnyttämään lapsille ja nuorille aidon kokemuksen vaikuttamisesta, jonka kautta he voivat kasvaa omaan tahtiinsa ikä- ja kehitystahonsa mukaiseen vastuuseen omasta elämästään.

6.2 Koulunkäynti

Pienkoti Akselissa tehdään tiivistä yhteistyötä Jyväskylän Sisukas- tiimin kanssa. Sisukas-tiimi on Jyväskylän alueella toimiva sijaishuollossa asuvien ja peruskoulua käyvien oppilaiden opetusjärjestelyistä vastaava työryhmä. Sisukas-tiimin tehtävänä on selvittää oppilaan koulunkäynti- ja tukihistoria, sekä suunnitella jokaisen sijoitetun lapsen opetusjärjestelyt tarvittavien yhteistyötahojen kanssa. Mikäli jonkun Pienkoti Akselissa sijoitetun lapsen tai nuoren tilanne on sellainen, ettei hän pysty väliaikaisesti käymään koulua, räätälöidään yhdessä Sisukas-tiimin kanssa juuri kyseiselle nuorelle sopiva koulunkäynninmuoto. Sisukas-tiimin erityisopettaja voi esimerkiksi käydä väliaikaisesti opettamassa Pienkoti Akselissa. Tämän lisäksi on mahdollista opiskella ohjaajan tuella ja avustuksella yhdessä tehtäviä tehden erityisopettajan antamien

aiheiden mukaisesti. Jokaiselle nuorelle pyritään löytämään juuri hänelle ja hänen elämäntilanteeseensa kulloinkin parhaiten sopiva opetusmuoto.

Toisella asteella opiskelevien tai sinne hakevien nuorten kohdalla työskennellään suoraan koulun henkilökunnan sekä tarvittaessa Jyväskylän koordinoivan opinto-ohjaajan ja Nuorten talo Ohjaamon kanssa. Haastavien koulukatkosten kohdalla kartoitetaan myös työpajojen mahdollisuuksia.

Opintojen vaiheesta riippumatta hoitotahot osallistuvat koulunkäynnin suunnitteluun ja toteuttamiseen asiakkaan yksilöllisen tilanteen mukaan.

6.3 Ravitsemus

Pienkoti Akselissa on säännölliset ruokailuajat, jotka rytmittävät arkea. Pääsääntöisesti ruokailut tapahtuvat yhdessä ruokailuaikojen puitteissa. Ruokailuajoista voidaan kuitenkin poiketa lapsen yksilöllinen tilanne huomioiden. Pienkoti Akselissa lapset voivat vaikuttaa tai toivoa mieleisiään ruokia (toiveruokapäivät) ja vaikuttaa toiveiden kautta ruokaostoksiin.

Pienkoti Akselissa valmistetaan ruoka itse. Lapsia kannustetaan osallistumaan ruuan valmistamiseen yhdessä aikuisen kanssa. Ruokalista noudattaa ravitsemussuosituksia ja siinä huomioidaan erityisruokavaliot ja yksilölliset tekijät.

6.4 Hygieniäkäytännöt

Pienkoti Akselissa aikuiset havainnoivat yleistä hygienia- ja siivouksen tasoa niin nuorten kuin myös ympäristön siisteyden puolesta. Siivoussuunnitelman mukaisten siivousten ohella, ympäristö siivotaan aina tarpeen vaatiessa. Nuoria kasvatetaan huolehtimaan omasta hygieniastaan. Hygienenhoidossa pyritään vahvistamaan itseohjautuvuutta, kuitenkin jokaisen yksilöllinen tilanne huomioiden.

Yleistentilojen viikkosiivous tapahtuu ostopalveluna Lassila & Tikanojan toimesta. Lasten ja nuorten siivouspäivä on keskiviikkoisin. Hygienenhoidon tavoin oman huoneen siivoamisessa työskennellään kohti itseohjautuvuutta. Lapsen ja nuoren yksilöllisestä tilanteesta riippuen siivous voi tapahtua täysin itsenäisesti tai eri tavoin tuetusti.

Akselissa aikuiset pesevät yhteiset pyykki. Lapsia ja nuoria kasvatetaan kohti itsenäistä pyykkihuoltoa.

6.5 Infektioiden torjunta

Yleisen hygieniatason ja siivoussuunnitelman noudattamisen ohella infektioiden torjuntaan reagoidaan tarpeen vaatimalla ja asianmukaisella tavalla. Pienkoti Akselissa noudatetaan viranomaisten ohjeistuksia.

6.6 Kestävä kehitys

Toimintakulttuurin takana Pienkoti Akselissa on aina vastuulliset päätökset, joiden myötä pyritään huomioimaan myös ekologisuus ja kestävä kehitys. Pienkoti Akselissa jätteet kierrätetään ja pyritään muutenkin tekemään viisaita valintoja kestäväen kehityksen näkökulmasta. Lapset ja nuoret otetaan mukaan opettelemaan kierrätyksen tärkeyttä ja pyritään opastamaan myös heitä kestävämpiä valintoja kohti esimerkiksi kulutuksen saralla. Lapsia ja nuoria opastetaan mm. hankintojen suhteen kartoittamaan myös kierrätettyjä vaihtoehtoja esimerkiksi kirpputorien kautta. Elintarvikevalinnat tehdään suosien mahdollisuuksien mukaan kotimaisia vaihtoehtoja ja ruokalistasta löytyy vähintään kerran viikossa kasvisruokaa. Ruokalistat on tehty suunnitelmallisesti, joka helpottaa ruuan hankintaa ja mahdollistaa vähäisen ruokahävikin.

Näiden lisäksi Pienkoti Akselissa on hyvät harrastus- ja ulkoilumahdollisuudet jo omassa pihapiirissä, joka mahdollistaa toiminnallisuuden myös lähtemättä ulkopuolisiin aktiviteetteihin joka kerta. Autolla ajoa pyritään toteuttamaan suunnitelmallisesti niin, että mahdollisia nuorten kyydityksiä yhdistetään ja nuoria kasvatetaan myös kohti julkisen liikenteen käyttöä. Akselissa toteutetaan myös kiinteistön ja autojen suunnitelmallista huoltoa ja kunnossapitoa, jolla mahdollisesta näille pidempi käyttöikä.

Kulttuurinen kestävyys Pienkoti Akselissa antaa vapauden eri kulttuuristen arvojen ilmentymille, sekä mahdollistaa maailmankuvan monimuotoisuuden hahmottamista ja toisistamme oppimista. Pienkoti Akselissa työn keskiössä on aina lapsen etu. Työn lähtökohtana on oikeudenmukaisuus ja yhteisöllinen tasa-arvo. Jokainen perhe ja lapsi kohdataan tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti. Toimintakulttuuri vaalii perusoikeuksia ja hyvän elämän edellytyksiä sekä mahdollistaa asiakkaiden osallisuutta päättää ja vaikuttaa päätöksenteossa. Vuorovaikutuksen myötä pyritään edistämään kestävä kehitystä ja jokaisen lapsen etua yksilöinä. Vuorovaikutuksen kautta huomioidaan kunkin lapsen ja nuoren kulttuuri, oikeudet, ihmisarvo ja jokaisen lapsen yksilöllinen erityisyys.

6.7 Terveysten- ja sairaanhoito

Pienkoti Akselissa henkilökunta seuraa lasten ja nuorten terveydentilaa ja ottaa tarvittaessa yhteyttä lääkäriin, jos heidän terveydentilassaan ilmenee muutoksia. Lääkäri päättää hoitotoimenpiteistä ja Pienkoti Akselin henkilökunta noudattaa saamia ohjeita.

Terveystarkastukset, suunhoito, terveydentilan seurantaan liittyvät tutkimukset ja kontrollit kuten laboratoriotestit hoidetaan pääsääntöisesti Palokan terveysasemalla.

Kiireettömissä tilanteissa psykiatrisesta hoidosta vastaa Jyväskylän nuoriso- tai lastenpsykiatrian poliklinikka. Lastenpsykiatrian osastohoittoa tarvittavissa tilanteissa osastohoidosta vastaa Kuopion Alavan sairaalan osasto.

Tiiviin terveydenhuollon yhteistyön lisäksi asiakkaan tilaa arvioi Pienkoti Akseli yksikön sairaanhoitaja, joka tapaa nuoret kuukausittain vastaanottopäivän puitteissa. Tapaamisen aikana käsitellään lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia kokonaisuutena, ottaen huomioon niin fyysinen, psyykinen kuin myös seksuaaliterveys. Sairaanhoitajan vastaanotolla käydään läpi kunkin lapsen ja nuoren omaan tilanteeseen ajankohtaisia teemoja ja asetetaan kuukausittaisia tavoitteita, jotka käydään lävitse ja kirjataan ylös nuoren hoito- ja kuntoutustyöryhmän tapaamisissa. Kuukausittaisten vastaanottokäyntien lisäksi sairaanhoitaja tapaa lapsia ja nuoria viikoittain arjen työnlomassa ja pyrkii omalla työskentelyllään auttamaan nuoria saavuttamaan omat tavoitteensa. Sairaanhoitaja toimii aktiivisesti moniammatillisen tiimin jäsenenä ja on myös työparina lasten ja nuorten oma-aikuisten kanssa, sopien ne menetelmät, joiden myötä hän lähtee edistämään kunkin lapsen ja nuoren tavoitteita terveydenhuollon näkökulmasta. Tämän lisäksi Pienkoti Akselin sairaanhoitaja vastaa yksikön lääkehoidosta ja osallistuu lasten hoitoneuvotteluihin oma-aikuisen työparina. Sairaanhoitaja tekee oman kirjauksensa osana jokaisen lapsen kuukausikoostetta ja osallistuu myös kaikkien lasten hoito- ja kuntoutustyöryhmään kuukausittain.

6.8 Lääkehoito

Pienkoti Akselissa lääkehoidosta vastaa yksin vastaava sairaanhoitaja. Yksikön lääkehoitosuunnitelma on päivitetty marraskuussa 2023. Lääkehoitosuunnitelman on tarkastanut Seppälääkäreiden yleis- ja akuuttilääketieteen erikoislääkäri Heikki Janhunen, joka on Pienkoti Akselin lääkehoitosuunnitelmasta vastaavalääkäri. Pienkoti Akselin lääkehoitosuunnitelmaa päivitetään kerran vuodessa tai tarvittaessa tiiviimmin. Sen päivittämisestä vastaavat yksikön vastaava sairaanhoitaja ja yksikön johtaja.

Pienkoti Akselissa lääkkeiden jakaminen dosetteihin tapahtuu ainoastaan terveydenhuollon laillistettujen ammattihenkilöiden (sairaanhoitajat, toimintaterapeutit sekä terveydenhuollon nimikesuojattujen ammattihenkilöiden lähihoitajat) toimesta. Dosetteihin valmiiksi annosteltuja lääkkeitä voivat antaa lääkehoidonkoulutuksen käyneet ja lääkkeiden jakonäytön hyväksytyksi suorittaneet ja yksikkökohtaisen luvan vastuulääkäriltä saaneet sosiaali- ja kasvatusalan ammattilaiset.

Henkilöstön lääkehoidon osaamista päivitetään säännöllisesti lääkehoidonkoulutuksilla. Lääkehoidonkoulutukset ja tentit suoritetaan verkko-oppimisympäristö Skholessa. Lääkehoidonkoulutus pyritään antamaan kaikille yksikössä työskenteleville työntekijöille.

6.9 Monialainen yhteistyö

Pienkoti Akselin toiminta on kauttaaltaan läpinäkyvää ja yhteistyötä korostavaa eri verkostojen kanssa. Lapsen huoltajiin, sekä lapsen asioista vastaavaan sosiaalityöntekijään ollaan yhteydessä säännöllisesti yhdessä sovittujen käytänteiden mukaisesti. Lapsen huoltajat sekä lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä saavat kirjallisen koosteen lapsen sijoitusprosessin etenemisestä kuukausittain. Lapsen sijoituksen aikana hänen eri viranomaisverkostojensa kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä yksilöllisen suunnitelmien mukaisesti.

Pienkoti Akselissa kaikkien lasten asioissa kokoontuu kerran kuukaudessa hoito- ja kuntoutustyöryhmät (HOKU). Työryhmä koostuu yksikön vastuusairaanhoidajasta, toimintaterapeutista, nuoren oma-aikuisesta, yksikön johtajasta sekä nuoresta itsestään ja tämän läheisverkostoista. HOKU-palaverit pidetään joka kuukausi ja joka kolmanteen palaveriin kutsutaan paikalle myös nuoren sosiaalityöntekijä ja tarvittaessa myös muut tukitahot, kuten koulu tai hoitotahot. Hoito- ja kuntoutustyöryhmän tapaamisissa käydään lävitse mennyttä kuukautta ja pyritään asettamaan uusia pilkottuja tavoitteita, joilla varmistetaan sijoituksen pysyminen tavoitteellisena ja eteenpäin vievänä. Hoito- ja kuntoutustyöryhmän tapaamisien tarkoituksena on vahvistaa lasten ja nuorten pystyvyyden kokemusta ja tuoda näkyviin onnistumisia jokapäiväisessä arjessa myös haastavissa elämäntilanteissa.

7 Asiakasturvallisuus

7.1 Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Humanan Keski-Suomen lastensuojelupalveluilla on oma työsuojelutoimikunta, joka kokoontuu säännöllisesti kerran vuodessa, sekä tarvittaessa useammin. Työsuojelutoimikunta on henkilökunnan sekä asiakkaiden turvallisuutta edistävä toimija. Pienkoti Akselissa on työsuojelukansiossa kootusti kaikki turvallisuutta koskevat säädökset.

Palotarkastukset sekä hätä- ensiapu ja alkusammutuskoulutukset järjestetään palotarkastusaikavälin mukaisesti ja koulutukset koulutussuunnitelman mukaisesti.

Mehiläisen työterveyspalveluiden toimesta tehdään enintään viiden vuoden välein, tai jos olosuhteet radikaalisti muuttuvat, työpaikka selvitys, jossa kartoitetaan työntekemisen

kuormittavuustekijöitä sekä kartoitetaan riskien hallintaa. Pienkoti Akselin työterveyshuolto on vaihtumassa vuoden 2024 alusta alkaen Terveystaloon, jossa samoja käytänteitä jatketaan heidän toimestaan.

7.2 Henkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet

Pienkoti Akselin henkilöstö koostuu johtajan lisäksi 9 ohjaajasta, toimintaterapeutista ja vastaavasta sairaanhoitajasta. Henkilöstömitoitus Pienkoti Akselissa on 1,6.

Pienkoti Akselissa työvoimaresurssit otetaan huomioon lähtökohtaisesti työvuorosuunnittelussa. Ennalta tiedetyt poissaolot tai arkielämän kulusta johtuva lisäresurssin tarve huomioidaan etukäteen työvuoroja suunniteltaessa. Akuutisti syntyvät poissaolot paikataan yksikön tilanne huomioon ottaen tarvittaessa lisäresurssilla. Pienkoti Akselissa on käytössä sijaislista, jonka työvoiman ylläpitämisestä huolehditaan säännöllisellä sijaistenrekrytoimisella. Sijaisia käytetään äkillisissä poissaoloissa, pidempiaikaisissa poissaoloissa (äitiys-, vanhempain-, ja opintovapaiden aikana) sekä loma-aikoina. Sijaisina käytetään sosiaali-, terveys-, tai kasvatusalan ammattilaisia sekä alan opiskelijoita. Lisäksi lisäresursseja käytetään mahdollistamaan mahdolliset lapsikohtaiset tehostetun hoidonjaksot.

7.3 Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Pienkoti Akselin henkilöstön rekrytointia ohjaavat lastensuojelulain mukaiset kelpoisuusehtojen määritelmät sekä työlainsäädäntö ja yksityisen sosiaalialanpalveluiden työehtosopimus. Erityisesti rekrytoinnissa otetaan huomioon hakijan persoonan soveltuvuus sekä luotettavuus haettuun tehtävään. Edellä mainittujen lisäksi huomioon otetaan henkilöstö rakenteeseen liittyvät osaamisen tarpeet ja työyhteisön ammatillinen vahvistaminen. Työkokemus lastensuojelun sijaishuollon toimikentältä lasketaan eduksi.

Työntekijän on ennen työn aloittamista esitettävä rikoslain (770/1993) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä.

7.4 Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta.

Pienkoti Akselissa yksikönjohtaja vastaa perehdytyksen toteutumisesta yhdessä vastaavan ohjaajan kanssa. Kokonaisvaltaisesta substanssiin perehdyttämisestä vastaa koko työyhteisö.

Suunnitelmallisissa rekrytoinneissa työvuorosuunnittelussa otetaan huomioon uuden työntekijän aloittaminen yksikössä. Ideaalinen tilanne on se, että uusi työntekijä pystyisi olemaan lisätyöntekijänä vuorossa perehdytyksen vahvistamiseksi. Akuuteissa määräaikaisissa työsuhteissa on todettava se, että perehdytykseen jää ajoittain liian vähän aikaa esimiehen taholta. Tällöin

työvuorossa oleva vakituisen henkilökuntaan kuuluva työntekijä nimetään vastaamaan työvuoron aikaisesta perehdyttämisestä ja opastamisesta.

Pienkoti Akselista löytyy perehdytyskansio, joka toimii perehdytyksen pohjana myös akuuteissa tilanteissa.

Pienkoti Akselissa työnantaja vastaa täydennyskoulutuksen järjestämisestä vuosittain. Työnantaja huolehtii siitä, että työntekijät saavat täydennyskoulusta (vähintään 3–5 päivää/vuosi) yksikön tarpeiden ja yksilön tarpeiden mukaisesti. Kaikilla vakituisissa työsuhteissa olevilla on mahdollisuus esittää omia koulutustarpeita, keskustalla niistä esimiehen kanssa ja tehdä niistä kirjallinen vapaamuotoinen hakemus yksikönjohtajalle käsiteltäväksi.

Neuropsykiatrinen valmentaja koulutus pyörii Humanan yhteisenä koulutuksena ja lisää työntekijöitä koulutetaan tähän vuosittain. Pienkoti Akselin vakituinen työryhmä on käynyt dialektisen ja kognitiivisen käyttäytymisterapian ja koulutuksen vuosina 2022 ja 2023.

7.5 Toimitilat

Pienkoti Akselissa jokaisella lapsella on käytössä oma huone. Yleisessä käytössä on keittiö, olohuone, pelihuone, aistihuone sekä suihku, että wc-tilat. Yhteisten tilojen käyttöä ei ole rajattu. Lisäksi Pienkoti Akselissa on neuvotteluhuone, joka on sekä Pienkoti Aisan, että Akselin käytettävissä palaveritoimintaan. Näiden lisäksi Akselista löytyy henkilöstön sosiaalitila ja aikuisten toimisto.

Pienkoti Akselilla on myös käytössä tukiasunto, joissa lasten huoltajat voivat vierailta ja yöpyä näin halutessaan.

7.6 Teknologiset ratkaisut

Pienkoti Akselissa ei ole käytössä kamera- tai kulunvalvontaa. Teknologisena ratkaisuna Pienkoti Akselissa on käytössä hälytysjärjestelmä, jonka avulla voi kutsua viereisestä Pienkoti Aisa yksiköstä apua tarvittaessa. Kyseinen hälytysjärjestelmä on vain yksiköiden väliseen käyttöön, eikä näistä lähde hälytystä ulkopuolelle esim. vartijalle.

7.7 Terveystieteiden laitteet ja tarvikkeet

Pienkoti Akseliin hankitaan asiakkaan henkikohtaisesti tarvitsemia apuvälineitä tarpeen mukaisesti. Tällä hetkellä Pienkoti Akselissa ei ole, kuin kotiolosuhteisiin rinnastettavia terveydenhuollon hoitovälineitä.

8 Asiakastietojen käsittely ja kirjaaminen

8.1 Asiakastietojen käsittely

Pienkoti Akselissa on henkilötietolain 523/99 10§:n mukainen rekisteriseloste asiakastietojen dokumentoinnista ja rekisteröinnistä.

Pienkoti Akselissa vakituisella henkilökunnalla, määräaikaisille työsuhteille sekä opiskelijoille selvitetään salassapitovelvollisuus ja tehdään kirjallinen salassapitositoumus. GDPR-perehdytysaineisto käydään jokaisen työntekijän kanssa läpi.

Pienkoti Akselin yksikönjohtaja valvoo kirjaamiseen ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvän lainsäädännön, viranomaismääräysten ja yksikön ohjeiden noudattamista.

Sijoituksen päättyessä kaikki lasta koskevat asiakirjat lähetetään lapsen sijoittavaan kuntaan ja asiakas poistetaan DomaCare-asiakastietojärjestelmästä.

8.2 Asiakastyön kirjaaminen

Jokainen työntekijä saa työsuhteen alussa perehdytyksen yksikönjohtajalta tai vastaavalta ohjaajalta asiakastyön kirjaamisen. Perehdytyksessä käydään läpi, mitkä asiat ovat oleellista kirjata ja mitä kirjauksissa ei saa olla näkyvissä (esim. toisten lasten tiedot). Jokaisella työntekijällä on omat tunnukset Domacare-asiakastietojärjestelmään ja vuoroittain pidetään huolta, että kaikista asiakkaista on kirjaukset tehtynä ennen vuoron loppumista.

9 Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta

Omaevalvonta suunnitelma käydään lävitse kehittämisen näkökulmasta seuraavan kerran maaliskuussa 2024 koko työryhmän kanssa tiimipäivässä. Tämän pohjalta omaevalvontasuunnitelmaan tehdään tarvittavat päivitykset.

10 Omaevalvontasuunnitelman seuranta

Paikka ja päiväys: 20.12.2023

Allekirjoitus: Elina Karstinen

11 Liitteet ja muut omavalvontaan liittyvät materiaalit